EDIȚIE ÎN LIMBA ROMÂNĂ

أسباب السعادة

Căile fericirii

ʿAbd al-Razzāq al-Badr

INSTITUTUL TAWHID
tawhid.ro

ʿAbd al-Razzāq al-Badr

Căile fericirii

أسباب السعادة

Institutul Tawhid
România · 2026

Titlul original: أسباب السعادة
Ediția I
Ediție în limba română publicată de Institutul Tawhid. Distribuție gratuită.
Institutul Tawhid · https://www.tawhid.ro

Texte arabe coranice: Tanzil Project, Uthmani v1.1, © 2007–2026 Tanzil Project, CC BY 3.0 · https://tanzil.net. Sunt păstrate limitele fragmentelor și ale versetelor indicate în sursele revizuite.

Detaliu de legătură de carte · India, secolul al XVII-lea. The Metropolitan Museum of Art, 55.121.10.45 · CC0 / domeniul public.

Căile fericirii

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

În numele lui Allah, Cel Milostiv, Cel Îndurător.

Fericirea este căutată de întreaga omenire și este ținta tuturor oamenilor. Fiecare o nădăjduiește, fiecare o caută și fiecare se străduiește să ajungă la ea și să o dobândească.

Cel care cercetează stările oamenilor și părerile lor despre căile fericirii găsește orientări felurite și păreri deosebite. Unii caută fericirea în prestigiu și conducere, alții în bogăție și avere. Unii o caută în distracție și joacă, chiar dacă sunt oprite. Alții o caută consumând lucruri interzise, precum alcoolul, drogurile și celelalte substanțe care îmbată ori amorțesc. Și sunt atâția alții... Dacă l-ai întreba pe oricare dintre aceștia:

عن ماذا تبحث؟ وأيّ شيء تطلب؟

„Ce cauți? Ce anume îți dorești?”,

ar spune:

أبحث عن السعادة.. أريد الراحة.. أريد اللذة.. أريد
قُرَّة العين.. أريد انشراح الصدر.. أريد طرد الهموم
وزوال الهموم والبعد عن الأحزان والآلام

„Caut fericirea. Vreau odihnă, vreau plăcere, vreau bucurie, vreau o inimă deschisă. Vreau să alung grijile, să scap de ele, să fiu departe de tristețe și dureri."

Părerile și înțelegerile se deosebesc însă, mințile și puterile de judecată sunt felurite, iar fiecare se îndreaptă spre ținta sa. Unii oameni — ba chiar mulți — își caută fericirea în ceea ce le aduce nefericirea și pieirea în această lume și în Viața de Apoi. Ei se aseamănă celui care își caută singur pieirea.

Musulmanul însă, prin înțelegerea religiei și cunoașterea îndrumării Domnului său pe care i le-a dăruit Allah, Cel Binecuvântat și Preaînalt, știe că fericirea sa se află în mâna lui Allah și că nu o va dobândi decât prin mulțumirea Lui. Aceste câteva cuvinte fac de prisos o vorbire lungă.
Allah, Cel Măreț și Preaînalt, spune:

﴿فَمَنِ ٱتَّبَعَ هُدَایَ فَلَا یَضِلُّ وَلَا یَشۡقَىٰ﴾

„Cel care urmează îndrumarea Mea nu va rătăci și nu va fi nefericit."
[Ṭā Hā, 20:123 — fragment]

Negarea rătăcirii cuprinde afirmarea îndrumării, iar negarea nefericirii cuprinde afirmarea fericirii.

Allah Preaînaltul mai spune:

﴿طه مَآ أَنزَلْنَا عَلَيْكَ ٱلْقُرْءَانَ لِتَشْقَىٰٓ﴾

„Ṭā Hā. Nu ți-am pogorât Coranul ca să fii nefericit."
[Ṭā Hā, 20:1–2]

Adică l-am pogorât asupra ta pentru ca să fii fericit.

Fericirea se află în mâna lui Allah și robul nu o dobândește decât prin ascultarea de Allah, Cel Binecuvântat și Preaînalt. Oricât și-ar căuta omul fericirea pe o altă cale, nu va dobândi decât nefericire, necaz, trudă, oboseală, o stare rea și timp irosit fără folos.

Fericirea se află în mâna lui Allah. El este Cel care înlesnește treburile, deschide piepturile, ajută, călăuzește și dă izbândă. Frâiele tuturor lucrurilor sunt în mâna Sa. El dă și oprește, coboară și înalță, cinstește și umilește, strâmtează și lărgește, călăuzește și lasă în rătăcire, îmbogățește și sărăcește, face să râzi și să plângi:

﴿وَأَنَّهُۥ هُوَ أَضْحَكَ وَأَبْكَىٰ﴾

„El este Cel care face să râzi și să plângi."
[al-Najm, 53:43]

Toate lucrurile sunt în mâna lui Allah.

Ceea ce Allah voiește se întâmplă, iar ceea ce nu voiește nu se întâmplă:

﴿قُلِ ٱللَّهُمَّ مَٰلِكَ ٱلْمُلْكِ تُؤْتِى ٱلْمُلْكَ مَن تَشَآءُ وَتَنزِعُ ٱلْمُلْكَ مِمَّن تَشَآءُ وَتُعِزُّ مَن تَشَآءُ وَتُذِلُّ مَن تَشَآءُ ۖ بِيَدِكَ ٱلْخَيْرُ ۖ إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ﴾

„Spune: «O, Allah, Stăpân al stăpânirii! Tu dai stăpânirea cui voiești și iei stăpânirea de la cine voiești. Tu înalți pe cine voiești și umilești pe cine voiești. În mâna Ta se află binele. Tu ești cu putere peste toate.»”
[Āl ʿImrān, 3:26]

Toate lucrurile sunt în mâna lui Allah.

﴿تَبَٰرَكَ ٱلَّذِى بِيَدِهِ ٱلْمُلْكُ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ﴾

„Binecuvântat este Cel în mâna Căruia se află stăpânirea și El este cu putere peste toate.”
[al-Mulk, 67:1]

Temelia fericirii, sprijinul pe care se întemeiază și axul în jurul căruia se învârte sunt credința în Allah, Cel Binecuvântat și Preaînalt: credința că El este Domnul, Creatorul și Îndestulătorul, Cel care stăpânește și rânduiește, Cel care dă și oprește, coboară și înalță, strâmtează și lărgește.

Este credința că El este Cel adorat pe drept și că nimeni în afară de El nu este vrednic de adorare; credința că toate lucrurile sunt în mâna Sa și se petrec după hotărârea și predestinarea Lui. Nimeni nu poate schimba judecata Sa și nimeni nu poate înlătura hotărârea Sa. Ceea ce Allah voiește se întâmplă, iar ceea ce nu voiește nu se întâmplă.

Pe această temelie — credința în Allah și ascultările și faptele drepte pe care ea le cere — se dobândește fericirea. Allah Preaînaltul spune:

﴿مَنْ عَمِلَ صَٰلِحًا مِّن ذَكَرٍ أَوْ أُنثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهُۥ حَيَوٰةً طَيِّبَةً ۖ وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُم بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ﴾

„Pe cel care face o faptă dreaptă, bărbat ori femeie, și este credincios îl vom face să trăiască o viață bună și le vom da răsplata după cele mai bune fapte pe care le săvârșeau.”
[al-Naḥl, 16:97]

Viața bună, lipsită de amărăciune, tulburări, dureri, griji și întristări, este viața credinței și a ascultării. De aceea, musulmanul trăiește mereu o viață de mulțumire, fericire și bucurie datorită credinței cu care Allah l-a cinstit.
Șeicul Islamului Ibn Taymiyyah — Allah să aibă milă de el — spune:

الإيمان بالله ورسوله هو جماع السعادة وأصلها

„Credința în Allah și în Trimisul Său cuprinde întreaga fericire și este temelia ei.”[1]

Adică este rădăcina pe care se clădește și sprijinul pe care se întemeiază.

Oamenii credinței sunt oamenii fericirii. Pe cel pe care îl părăsește credința îl părăsește și fericirea, iar el ajunge dintre cei nefericiți în această lume și în Viața de Apoi.

1 Ibn Taymiyyah, Majmūʿ al-Fatāwā, 20/193.

Să se știe, așadar, că în credință se află plăcere, fericire și un Paradis dăruit credinciosului încă din lumea aceasta. Lămurind acest înțeles, șeicul Islamului a spus:

في الدنيا جنّةٌ من لم يدخلها لم يدخل جنةَ الآخرة

„În lumea aceasta există un Paradis; cel care nu intră în el nu va intra în Paradisul Vieții de Apoi."[2]

Se referea la Paradisul credinței, plăcerea și dulceața ei, la bucuria și odihna inimii pe care credinciosul le găsește în credința sa. Profetul ﷺ spune:

جُعِلَتْ قُرَّةُ عَيْنِي فِي الصَّلَاةِ

„Bucuria ochilor mei a fost pusă în rugăciune."[3]

Și spune:

أَرِحْنَا بِالصَّلَاةِ يَا بِلَالُ

„Adu-ne odihnă prin rugăciune, o, Bilāl!"[4]

Credința, urmările ei și ceea ce o întregește și o desăvârșește sunt adevărata fericire: fericirea acestei lumi și a Vieții de Apoi. Cine se află între oamenii credinței, împlinind-o, întregind-o și îndeplinind ceea ce ea cere și impune, dobândește fericire potrivit credinței sale. Când credința slăbește, partea sa de fericire slăbește. Când credința dispare, fericirea dispare și îl părăsește pe om.

---

2 Ibn al-Qayyim a transmis aceste cuvinte în Madārij al-Sālikīn, 1/452, și în al-Wābil al-Ṣayyib, p. 48.

3 Aḥmad, nr. 14037; al-Albānī l-a socotit autentic în Ṣaḥīḥ al-Jāmiʿ, nr. 3098.

4 Abū Dāwūd, nr. 4985; al-Albānī l-a socotit autentic în Ṣaḥīḥ al-Jāmiʿ, nr. 7892.

Prin credință este fericit, prin credință se liniștește, prin credință se bucură, prin credință i se deschide pieptul și prin credință i se odihnește mintea.

﴿ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَتَطۡمَئِنُّ قُلُوبُهُم بِذِكۡرِ ٱللَّهِۗ أَلَا بِذِكۡرِ ٱللَّهِ تَطۡمَئِنُّ ٱلۡقُلُوبُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ طُوبَىٰ لَهُمۡ وَحُسۡنُ مَـَٔابٖ﴾

„Cei care au crezut și ale căror inimi se liniștesc prin pomenirea lui Allah. Oare nu prin pomenirea lui Allah se liniștesc inimile? Cei care au crezut și au săvârșit fapte drepte vor avea parte de fericire și de o întoarcere frumoasă."
[al-Raʿd, 13:28–29]

Prezența sau absența fericirii este legată de credință, după cum arată hadithul autentic:

عَجَبًا لِأَمْرِ الْمُؤْمِنِ إِنَّ أَمْرَهُ كُلَّهُ خَيْرٌ وَلَيْسَ ذَاكَ لِأَحَدٍ إِلَّا لِلْمُؤْمِنِ إِنْ أَصَابَتْهُ سَرَّاءُ شَكَرَ فَكَانَ خَيْرًا لَهُ وَإِنْ أَصَابَتْهُ ضَرَّاءُ صَبَرَ فَكَانَ خَيْرًا لَهُ

„Minunată este starea credinciosului! Tot ceea ce i se întâmplă este bine pentru el, iar aceasta nu este pentru nimeni în afară de credincios. Dacă are parte de bucurie, mulțumește și este bine pentru el. Dacă are parte de necaz, rabdă și este bine pentru el."[5]

Credinciosul mulțumește când îi merge bine, rabdă când îl lovește necazul și cere iertare când cade în păcat. Aceste trei

5 Muslim, nr. 2999.

lucruri sunt semnele fericirii robului: când păcătuiește, cere iertare; când primește o binefacere, mulțumește; când este încercat, rabdă.

Învățatul Ibn al-Qayyim — Allah să aibă milă de el — a lămurit acest înțeles în chip desăvârșit la începutul cărții sale al-Wābil al-Ṣayyib.[6] A arătat că robul credincios nu iese, de-a lungul vieții, din aceste trei stări:

Primul: când păcătuiește, cere iertare

Credința îl cheamă pe credincios, atunci când păcătuiește, să se întoarcă la Allah și să se căiască. De aceea, Allah, Cel Atotputernic și Măreț, i-a chemat pe oamenii credinței la căință, adresându-li-Se prin numele credinței:

﴿يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ تُوبُوٓاْ إِلَى ٱللَّهِ تَوۡبَةٗ نَّصُوحًا﴾

„O, voi cei care ați crezut! Căiți-vă înaintea lui Allah cu o căință sinceră!”

[al-Taḥrīm, 66:8 — fragment]

﴿وَتُوبُوٓاْ إِلَى ٱللَّهِ جَمِيعًا أَيُّهَ ٱلۡمُؤۡمِنُونَ لَعَلَّكُمۡ تُفۡلِحُونَ﴾

„Căiți-vă cu toții înaintea lui Allah, o, credincioșilor, pentru ca să izbândiți!”

[al-Nūr, 24:31 — fragment]

6 Al-Wābil al-Ṣayyib, p. 5 și următoarele.

Când păcătuiește, credinciosul caută adăpost în credința sa, iar aceasta îl îndrumă spre căință și cererea de iertare. Îi arată că are un Domn care primește căința, Iertător și Îndurător, care primește întoarcerea robilor, trece peste faptele rele și iartă păcatele și greșelile, oricât de mari ar fi:

﴿قُلْ يَٰعِبَادِيَ ٱلَّذِينَ أَسْرَفُوا۟ عَلَىٰٓ أَنفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا۟ مِن رَّحْمَةِ ٱللَّهِ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ يَغْفِرُ ٱلذُّنُوبَ جَمِيعًا ۚ إِنَّهُۥ هُوَ ٱلْغَفُورُ ٱلرَّحِيمُ﴾

„Spune: «O, robii Mei care ați întrecut măsura împotriva voastră înșivă! Nu deznădăjduiți de îndurarea lui Allah! Allah iartă toate păcatele. El este Iertătorul, Îndurătorul.»”
[al-Zumar, 39:53]

Credința îl cheamă să ceară iertare, să se întoarcă la Allah, Cel Atotputernic și Măreț, și să fie conștient de veghea Sa.

Dacă păcătosul care stăruie în nesupunere găsește plăcere în urmarea poftelor sale, cel care împlinește credința și este conștient de veghea Celui Milostiv găsește o plăcere ce nu poate fi asemănată cu plăcerea păcătoșilor: plăcerea ascultării, a răspunsului și a împlinirii poruncilor lui Allah, Cel Binecuvântat și Preaînalt. El dobândește astfel o fericire de care oamenii nesupunerii sunt lipsiți și la care nu au ajuns. În păcatele și poftele lor, aceștia dobândesc o plăcere care se sfârșește pe loc, dar ale cărei urmări și păreri de rău rămân.

تَفْنَى اللَّذَاذَةُ مِمَّنْ نَالَ صَفْوَتَهَا مِنَ الْحَرَامِ وَيَبْقَى
الْخِزْيُ وَالْعَارُ
وَتَبْقَى عَوَاقِبُ سُوءٍ مِنْ مَغَبَّتِهَا لَا خَيْرَ فِي لَذَّةٍ مِنْ
بَعْدِهَا النَّارُ

Plăcerea trece de la cel care a dobândit-o din cele oprite,
iar rușinea și ocara rămân.
Rămân și urmările rele ale sfârșitului ei.
Nu este bine într-o plăcere după care urmează Focul.

Al doilea: când primește o binefacere, mulțumește

Binefacerile lui Allah față de robul Său sunt multe, nu pot fi numărate și nici cuprinse: binefaceri în trupul său, în averea sa, în copiii săi, în locuința sa și în toate treburile sale.

﴿وَإِن تَعُدُّواْ نِعۡمَةَ ٱللَّهِ لَا تُحۡصُوهَآ﴾

„Dacă ați număra binefacerile lui Allah, nu le-ați putea cuprinde.”
[al-Naḥl, 16:18 — fragment]

Fericirea se află în a-L lăuda pe Allah și a-I mulțumi pentru binefacerile, bunătatea, harul și darurile Sale. Mulțumirea este o pricină a sporirii, dăinuirii, statorniciei, întăririi și binecuvântării binefacerilor:

﴿وَإِذۡ تَأَذَّنَ رَبُّكُمۡ لَئِن شَكَرۡتُمۡ لَأَزِيدَنَّكُمۡ﴾

„Și când Domnul vostru a vestit: «Dacă veți mulțumi, vă voi spori negreșit [binefacerile].»”
[Ibrāhīm, 14:7 — fragment]

Credinciosul mulțumitor găsește plăcerea mulțumirii, plăcerea laudei și plăcerea recunoașterii binefacerii Celui care i-a dăruit-o. Prin aceasta i se bucură ochii.

Al treilea: când este încercat, rabdă

Allah, Cel Măreț și Preaînalt, spune:

﴿مَآ أَصَابَ مِن مُّصِيبَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ ٱللَّهِ ۗ وَمَن يُؤْمِنۢ بِٱللَّهِ يَهْدِ قَلْبَهُۥ﴾

„Nicio nenorocire nu se abate decât cu îngăduința lui Allah. Iar celui care crede în Allah, El îi călăuzește inima.”
[al-Taghābun, 64:11 — fragment]

ʿAlqamah — Allah să aibă milă de el — a spus:

هو الرجل تصيبه المصيبة فيعلم أنها من عند الله فيرضى ويسلّم

„Este omul pe care îl lovește o nenorocire și care știe că ea vine de la Allah, astfel că se mulțumește și se supune.”[7]

7 Ibn Jarīr al-Ṭabarī, Tafsīr, 23/12.

De aceea, credinciosul dobândește răsplata celor mulțumitori prin binefacerile primite, iar prin nenorocirile, necazurile și încercările sale dobândește răsplata celor răbdători. Este răsplătit în orice stare și are parte de bine în orice împrejurare. De aceea, Profetul ﷺ a spus:

عَجَبًا لِأَمْرِ الْمُؤْمِنِ إِنَّ أَمْرَهُ كُلَّهُ خَيْرٌ

„Minunată este starea credinciosului! Tot ceea ce i se întâmplă este bine pentru el...”

Când musulmanul cugetă la aceasta, cunoaște valoarea credinței și locul ei măreț în dobândirea fericirii. Astfel află că ea este un adăpost pentru cel care o are: se îndreaptă către ea când ascultă de Allah și când păcătuiește, când primește o binefacere și când îl lovește o nenorocire.

Credinciosul caută adăpost în credință la fiecare greutate, împrejurare și necaz. O găsește călăuzitoare, îndreptătoare și conducătoare către orice virtute și orice bine. Aici se împlinește fericirea.

Când primește o binefacere, nu este cuprins de trufie, nerecunoștință, mulțumire de sine, amăgire ori de ceva care se împotrivește credinței obligatorii. Credința îi arată că aceasta este o binefacere a lui Allah, bunătatea și harul Său față de el. Îl vezi recunoscând binefacerea Celui care i-a dăruit-o, mulțumindu-I și folosind binefacerea pentru a asculta de Allah. Astfel i se înlesnește orice bine.

În necazurile, greutățile și încercările sale caută adăpost în credință, iar ea îi aduce îndrumări binecuvântate. Îl îndreaptă spre răbdare, îl cheamă la mulțumire cu hotărârea lui Allah, la încredere în El și la buna întoarcere către El. Îl îndrumă spre invocare, spre vorbirea tainică cu Domnul său și spre plăcerea îndreptării către Allah Preaînaltul.

Când i se înlesnește o ascultare — o cunoaștere folositoare, un cuvânt drept, o faptă bună, dărnicie, binefacere ori altceva — caută adăpost în credință. Ea îi arată că aceasta este o binefacere a lui Allah față de el:

﴿وَلَوْلَا فَضْلُ ٱللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُۥ مَا زَكَىٰ مِنكُم مِّنْ أَحَدٍ أَبَدًا وَلَٰكِنَّ ٱللَّهَ يُزَكِّى مَن يَشَآءُ﴾

„Dacă nu ar fi fost harul lui Allah asupra voastră și îndurarea Sa, niciunul dintre voi nu s-ar fi curățit vreodată. Dar Allah îl curățește pe cine voiește.”
[al-Nūr, 24:21 — fragment]

﴿وَلَٰكِنَّ ٱللَّهَ حَبَّبَ إِلَيْكُمُ ٱلْإِيمَٰنَ وَزَيَّنَهُۥ فِى قُلُوبِكُمْ وَكَرَّهَ إِلَيْكُمُ ٱلْكُفْرَ وَٱلْفُسُوقَ وَٱلْعِصْيَانَ ۚ أُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلرَّٰشِدُونَ ۚ فَضْلًا مِّنَ ٱللَّهِ وَنِعْمَةً ۚ وَٱللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ﴾

„Allah v-a făcut să iubiți credința și a înfrumusețat-o în inimile voastre. V-a făcut să urâți necredința, nelegiuirea și nesupunerea. Aceștia sunt cei bine îndrumați, prin harul și binefacerea lui Allah. Allah este Atoateștiutor, Înțelept.”
[al-Ḥujurāt, 49:7–8 — fragment]

Îl laudă, așadar, pe Allah, care l-a călăuzit către această ascultare și i-a înlesnit această adorare, fără a cădea în mulțumire de sine. Mulțumirea de sine este una dintre cele mai mari vătămări care îl pot lovi pe om.

وَالْعُجْبَ فَاحْذَرْهُ إِنَّ الْعُجْبَ مُجْتَرِفٌ أَعْمَالَ صَاحِبِهِ
فِي سَيْلِهِ الْعَرِمِ

De mulțumirea de sine să te ferești, căci ea smulge faptele celui care o are, precum torentul năvalnic.

Mulțumirea de sine îl nimicește și îl pierde pe om și îi smulge faptele. Când i se înlesnesc ascultări, adorări și căi ale binelui, el spune:

هذا فضل الله عليّ، هذا نعمة الله، هذا توفيق الله،
أسأل الله أن يزيدني من فضله

„Acesta este harul lui Allah față de mine. Aceasta este binefacerea lui Allah. Aceasta este izbânda pe care Allah mi-a dăruit-o. Îl rog pe Allah să-mi sporească din harul Său."

Recunoaște binefacerea lui Allah față de el și astfel este fericit.

Dacă însă cade în păcat, caută adăpost în credință, iar ea îl îndrumă spre căință, întoarcere, rușine înaintea lui Allah și revenire către El. Găsește astfel plăcerea întoarcerii către Allah Preaînaltul.

De aceea, dacă omul nu se poartă bine în acest domeniu — al ascultării și al păcatului — și nu caută adăpost în el la Allah, se vatămă și poate chiar să-și găsească pieirea.
Ibn al-Qayyim — Allah să aibă milă de el — a spus:

وهذا معنى قول بعض السلف: إنّ العبد ليعمل الذنب
يدخل به الجنة، ويعمل الحسنة يدخل بها النار، قالوا:
كيف؟ قال: يعمل الذنب فلا يزال نصب عينيه منه

مشفقًا وجلاً باكيًا نادمًا مُستحيًا من ربِّه تعالى ناكس الرأس بين يديه منكسر القلب له، فيكون ذلك الذنب أنفع له من طاعات كثيرة بما ترتب عليه من هذه الأمور التي بها سعادة العبد وفلاحه حتى يكون ذلك الذنب سبب دخوله الجنة، ويفعل الحسنة فلا يزال يمنّ بها على ربِّه ويتكبر بها ويرى نفسه ويعجب بها ويستطيل بها ويقول: فعلت وفعلت فيورثه من العجب والكبر والفخر والاستطالة ما يكون سبب هلاكه فإذا أراد الله تعالى بهذا المسكين خيرًا ابتلاه بأمر يكسره به ويذل به عنقه ويصغر به نفسه عنده وإن أراد به غير ذلك خلاه وعجبه وكبره وهذا هو الخذلان الموجب لهلاكه

„Acesta este înțelesul cuvintelor unor înaintași: «Robul poate săvârși un păcat prin care intră în Paradis și poate face o faptă bună prin care intră în Foc.» S-a întrebat: «Cum așa?» S-a răspuns: «Săvârșește păcatul și nu încetează să-l aibă înaintea ochilor: se teme din pricina lui, este înspăimântat, plânge, regretă, se rușinează înaintea Domnului său Preaînaltul, își pleacă înaintea Lui capul și are inima smerită. Prin urmările sale — aceste lucruri în care se află fericirea și izbânda robului —

acel păcat îi este mai folositor decât multe ascultări. Păcatul ajunge astfel o pricină a intrării lui în Paradis.
Face însă fapta bună și nu încetează să I-o amintească Domnului său ca pe un merit, să se trufească prin ea, să se privească pe sine, să se admire și să se înalțe prin ea. Spune: am făcut și am făcut. Aceasta îi aduce mulțumire de sine, trufie, mândrie și semeție, care ajung pricina pierzaniei sale. Dacă Allah Preaînaltul îi voiește binele acestui sărman, îl încearcă printr-un lucru care îl frânge, îi pleacă grumazul și îl face mic în propriii ochi. Dacă îi voiește altceva, îl lasă cu mulțumirea sa de sine și cu trufia sa. Aceasta este părăsirea care-i aduce pieirea.»"[8]

Învățatul ʿAbd al-Raḥmān ibn Nāṣir al-Saʿdī a vorbit deosebit de folositor despre acest subiect măreț și folositor la sfârșitul cărții sale al-Tawḍīḥ wa-l-Bayān li-Shajarat al-Īmān. Recomand cu tărie citirea întregii cărți.
El are și un poem foarte frumos despre drumul către Allah și sălașul Vieții de Apoi, pe care l-a început astfel:

سَعِدَ الَّذِينَ تَجَنَّبُوا سُبُلَ الرَّدَى وَتَيَمَّمُوا لِمَنَازِلِ الرِّضْوَانِ

Fericiți sunt cei care au ocolit căile pieirii
și s-au îndreptat către sălașurile mulțumirii [lui Allah].

Apoi le-a pomenit însușirile. Poemul ar putea fi numit *„Însușirile celor fericiți"*, căci cuprinde însușiri mărețe ale celor care merg către Allah. Cine dorește să citească despre însușirile celor fericiți să citească acel poem, împreună cu explicația pe care autorul i-a dat-o — Allah Preaînaltul să aibă milă de el.

Învățatul Ibn al-Qayyim — Allah Preaînaltul să aibă milă de el — a alcătuit și el în Zād al-Maʿād un capitol deosebit de însemnat,

8 Al-Wābil al-Ṣayyib, pp. 6–7.

care merită cercetat și citit, despre pricinile deschiderii pieptului.[9] Deschiderea pieptului înseamnă fericire, plăcere și liniște. El a pomenit mai multe lucruri prin care se dobândește această deschidere.

Scopul celor spuse este că credința îi este adăpost credinciosului în cele plăcute și în cele neplăcute, în ascultări și în păcate, în nenorociri și în binefaceri. În toate stările sale, credinciosul caută adăpost în credință și găsește prin ea fericirea acestei lumi și a Vieții de Apoi.
Allah, Cel Măreț și Preaînalt, spune:

﴿إِنَّ ٱلْأَبْرَارَ لَفِى نَعِيمٍ﴾

„Cei drepți se vor afla în desfătare.”
[al-Infiṭār, 82:13]

Adică — după cum au spus învățații — în cele trei sălașuri ale lor: lumea aceasta, viața dintre moarte și înviere și Ziua Judecății.

﴿وَإِنَّ ٱلْفُجَّارَ لَفِى جَحِيمٍ﴾

„Iar nelegiuiții se vor afla în Foc.”
[al-Infiṭār, 82:14]

Adică în cele trei sălașuri ale lor: lumea aceasta, viața dintre moarte și înviere și Ziua Judecății.

9 Zād al-Maʿād, 2/22–27.

أسأل الله الكريم ربّ العرش العظيم بأسمائه الحسنى وصفاته العلى أن يكتب لنا جميعًا حياة السعداء وأن يصلح لنا جميعًا ديننا الذي هو عصمة أمرنا وأن يصلح لنا دنيانا التي فيها معاشنا وأن يصلح لنا آخرتنا التي فيها معادنا وأن يجعل الحياة زيادة لنا في كل خير والموت راحة لنا من كل شر

Îl rog pe Allah Cel Generos, Domnul Tronului Măreț, prin Numele Sale cele frumoase și Însușirile Sale cele înalte, să ne scrie tuturor viața celor fericiți; să ne îndrepte religia, care ne ocrotește toate treburile; să ne îndrepte viața lumească, în care ne este traiul; să ne îndrepte Viața de Apoi, către care ne întoarcem; să facă viața un spor pentru noi în orice bine și moartea o odihnă de orice rău.

وصلّى الله وسلّم على نبيّنا محمّد وعلى آله وصحبه أجمعين

Binecuvântările și pacea lui Allah să fie asupra Profetului nostru Muḥammad, a familiei și a tuturor companionilor săi.

EDIȚIE ÎN LIMBA ROMÂNĂ

Căile fericirii

O lectură despre legătura dintre credință și fericire: căința după greșeală, mulțumirea pentru binefaceri și răbdarea în încercări. Îndrumări însoțite de versete coranice, relatări și cuvinte ale învățaților.

Autor: ʿAbd al-Razzāq al-Badr

Traducere în limba română

Institutul Tawhid

INSTITUTUL TAWHID

tawhid.ro